

Maig de 2006

*E*nguany, Marratxí posava en marxa una proposta ambiciosa l'objectiu de la qual era promocionar l'art i la tradició a través de la ceràmica i donar-los suport. D'aquesta manera, volíem ressaltar un dels nostres senyals d'identitat com a municipi dedicat històricament a la ceràmica.

Convocàrem, il·lusionats, a tots els ceramistes del món a participar en aquesta primera edició de la Biennial Internacional de Ceràmica de Marratxí, i l'acollida va ser espectacular: més de dues-centes obres rebudes de països de tot el món, com Espanya, Japó, Xina, Argentina, Mèxic, Itàlia, Turquia, Qatar, Alemanya, Bèlgica, Cuba, Suïssa i Portugal.

En aquest catàleg que teniu a les mans hi ha una mostra de les obres finalistes de la I Biennial Internacional de Ceràmica de Marratxí. Peces úniques de ceràmica artística que han creuat totes les fronteres per poder estar juntes en el nostre municipi. Diferents formes, colors, textures i propostes creatives de ceramistes de tot el món han competit per aconseguir els guardons amb què premiam els millors treballs.

Dos artistes han estat els guanyadors; però, sens dubte, tots mereixen el nostre agraïment per continuar apostant per la ceràmica com a mitjà d'expressió i cultura i, per descomptat, per desitjar compartir la seva creativitat amb tots nosaltres.

Així, tal com tots desitjàvem, amb la I Biennial Internacional de Ceràmica, el municipi de Marratxí, al centre d'una illa, Mallorca, s'ha convertit durant uns dies en el cor internacional de la ceràmica que batega amb el més profund respecte a la tradició i amb il·lusió en el futur. Un primer batec que volem que duri molts d'anys.

José Ramón Bauzá Díaz

Batle de Marratxí

Marratxí és un dels llocs referents de la ceràmica a les Balears. Aquesta tradició, que duim amb molt d'orgull, també suposa una gran responsabilitat que fa que, any rere any, intentem millorar el nostre suport institucional a la ceràmica, com a font cultural i com a senyal d'identitat del nostre poble.

D'aquesta il·lusió, neix la I Biennal Internacional de Ceràmica de Marratxí, una iniciativa nova, sorgida des de la necessitat de dotar el municipi de Marratxí d'un concurs artístic de ceràmica internacional de qualitat i de prestigi en el panorama mundial.

La mostra de peces ceràmiques recollides en aquesta catàleg és el fruit d'un treball col·lectiu, de moltes persones l'interès i la passió per la ceràmica de les quals han fet possible aquesta nova biennal, des dels artistes de tot el món que hi han participat amb les seves obres, fins a cada una de les persones que visitaran l'exposició de les obres finalistes i guanyadores del certamen.

Tant d'esforç, tanta de creativitat i tant d'amor per la ceràmica havien de tenir un suport físic en el qual quedàs constància escrita de totes les peces que han arribat a la final del certamen, per així atrapar allò efímer d'un somni en una realitat de paper.

Marratxí, terra de ceràmica —terra de fang—, ha de fer honor al seu nom i a la tradició artística mil·lenària, però sense oblidar-nos de conjugar aquesta tradició amb el vessant més artístic i més contemporani de la creació. La primera mostra de la creativitat mundial en ceràmica enviada al certamen es troba en aquest catàleg.

La passió per la ceràmica ens ha acostat per uns dies a la il·lusió d'un infant que gaudeix fent figures de fang, i esperam continuar gaudint durant molts d'anys en les futures edicions de la Biennal Internacional de Ceràmica de Marratxí.

M^o Magdalena García Gual
Regidora de Cultura i Educació

El Museu del Fang i les Terrisseries, una joia del patrimoni cultural de Marratxí

Marratxí és, actualment, un municipi d'uns 30.000 habitants i amb una gran dispersió de la població. Hi ha quatre nuclis històrics, un llogaret i incomptables urbanitzacions de nova planta creades a partir dels anys 70 del segle XX. Històricament, Marratxí ha estat sempre conegut com un lloc d'elaboració d'olles, greixoneres, gerres, siurrells i tot tipus d'atuell de ceràmica.

Dos dels nuclis històrics, Pòrtol des del segle XVIII i sa Cabaneta a partir del segle XIX, han tingut obradors de fang en funcionament. El nucli de Pòrtol suposa un exemple notable de la riquesa patrimonial que constitueix l'arquitectura de les terrisseries. Avui dia, funcionen 9 ollereries, 1 gerreria i 2 teuleres a Pòrtol,

algunes de les quals formen part del Catàleg d'edificis protegits. A sa Cabaneta hi ha encara dos obradors més de fang: una gerreria i una siurrelleria. La majoria de terrisseries que avui funcionen mantenen una botiga per vendre els seus productes artesans.

Pòrtol i sa Cabaneta tenien les seves pròpies pedreres per extreure la matèria primera de les terrisseries: els clots de terra vermella de Can Guidet, la terra dels quals utilitzaven els ollers per realitzar olles i greixoneres, i les pedreres d'argila blanca del Pou des Coll — aquestes darreres desaparegudes quan es va fer l'autopista A-27 que uneix Palma amb Inca—, terra amb la qual els gerrers feien les peces de gerreria.

Hi ha altres ollereries que avui no funcionen però que també formen part del Catàleg d'edificis protegits per ser preservades. Algunes d'aquestes data probablement de final del segle XVII o principi del segle XVIII. Mantenen molts dels seus elements arquitectònics en un estat de suspensió del temps, no exempts de possibles deterioraments: forns moros, piques de pastar, canals d'aigua, obradors, magatzems de terra. Algunes necessiten una rehabilitació urgent per ser conservades. Una de les antigues ollereries de Pòrtol, l'olleria de Can Palou, fou declarada bé catalogat l'any 2001 pel Consell de Mallorca; aquesta va deixar de funcionar l'any 1956 i conserva tots els elements arquitectònics propis de les antigues ollereries, com l'era de batre, magatzems de terra, obradors, eixugadors, forn moro, piques de pastar, etc.

El conjunt d'ollereries i d'antics obradors de fang, alguns de molt ben conservats, a més de la de Can Palou, declarada bé catalogat, són d'un alt valor arquitectònic i etnològic, excepcional i únic a les Illes Balears. Tot el conjunt, ubicat en un radi de dos quilòmetres, té una importància arquitectònica, etnològica i cultural que mai no s'hauria de perdre. Les ins-

titucions han de prendre nota de la riquesa que tenen, ajudar a preservar-les, potenciar-les i donar-les a conèixer a través de possibles itineraris culturals. Totes les terrisseries, les que avui encara funcionen, les que estan en desús, les que mantenen només algunes restes, així com el Museu del Fang, s'han d'entendre com un conjunt unitari que arranca del passat, viu i perdura en el present i ha de ser un eix de futur.

El Museu del Fang s'ha convertit en una realitat gràcies a la tradició artesanal de les terrisseries locals i al fet que l'Ajuntament de Marratxí ha potenciat el món del fang. Aquesta reactivació del món del fang s'ha duit a terme bàsicament a partir de la creació de la Fira del Fang, única fira dedicada a la ceràmica que es realitza a les Illes Balears. Els concursos de ceràmica i la donació de peces singulars per part dels participants a la fira varen crear i enriquir un fons de ceràmica de l'Ajuntament de Marratxí, la destinació del qual era crear un museu. La I Fira del Fang es va fer l'any 1984; enguany, el 2006, acabam de finalitzar-ne la XXII edició.

Durant tots aquests anys s'han realitzat una sèrie d'estudis, cartells, publicacions, arti-

cles, quaderns didàctics, catàlegs de ceràmica, cartells didàctics, CD interactius per a escolars, etc., que han configurat un bon fons bibliogràfic que enriqueix el coneixement de la ceràmica del municipi.

La inherent tradició marratxinera com a terra del fang; les diferents fires, que han acumulat un important fons museístic, a més d'algunes donacions de particulars, de familiars de terrissers ja morts i d'altres, varen ser una sèrie de factors que justificaren en el seu moment la creació del Museu del Fang.

Així, l'any 1997, l'Ajuntament de Marratxí va adquirir finalment un antic molí de vent fariner amb la intenció de rehabilitar-lo i albergar-hi un museu de ceràmica. Hi ha hagut un gran esforç de l'Ajuntament de Marratxí per tal de preservar i potenciar la tradició del fang, vertader objectiu d'aquest museu. D'ençà que es va inaugurar l'estiu del 2002, es va elaborar, a més, un programa didàctic adreçat als escolars de les Illes que consisteix en una visita guiada al Museu del Fang, juntament amb la realització d'un taller de fang a l'Escola Municipal de Ceràmica. El mes d'octubre del 2002 s'iniciaren les visites didàctiques per als

escolars, i es va establir un horari setmanal d'obertura al públic general i també una programació concertada per a grups. Des de llavors, anualment s'ha continuat organitzant la Fira del Fang, i s'ha incrementat i s'ha catalogat el fons museístic.

Avui, a la darrera de maig de l'any 2006, la I Biennal Internacional de Ceràmica de Marratxí és una passa més que obre les portes als ceramistes d'arreu del món, artistes que a partir d'ara també tindran un lloc a Marratxí, un lloc a la terra del fang.

Albert Ruiz i Francesc Tomàs

Historiadors de l'art

Museu des Fang de Marratxí

GUANYADORS DE LA
I BIENNAL INTERNACIONAL DE CERÀMICA
DE MARRATXÍ 2006

PREMI ILLES BALEARS,
CARLES VIVES MATEU – ESPANYA

PREMI MARRATXÍ "TERRA DE FANG",
IRMTRAUD HAGMANN – ALEMANYA

PREMI ILLES BALEARS
CARLES VIVES MATEU

País: Espanya
Nom de l'obra: Sèries Restes
Tamany: 47 cm d'alt
Tècnica i materials: Porcellana, modelat

PREMI MARRATXÍ "TERRA DE FANG"
IRMTRAUD HAGMANN

País: Alemanya
Nom de l'obra: Geschulüpft - Entschlüpft
Tamany: 0,26 x 0,80 x 0,70 m
Tècnica i materials: Ceràmica, palla

OBRES FINALISTES DE
I BIENNAL INTERNACIONAL DE CERÀMICA
DE MARRATXÍ 2006

HEITOR FIGUEIREDO

País: Portugal
 Nom de l'obra: Só Vendo
 Tamany: 70 x 65 x 55 (3 peçes)
 Tècnica i materials: Plaques i òxids naturals vidriats
 i llapis ceràmic. Gres

FUNDA SUSAMOGLU

País: Turquia
 Nom de l'obra: Black Box
 Tamany: 53 x 19 x 14 (5 peçes)
 Tècnica i materials: Fang, fet a ma, reduït a foc a 1.000° C

MARC VERBRUGGEN

País: Bèlgica
 Nom de l'obra: Mirrors of my actuality - Filter - 2005
 Tamany: 150 x 15 x 150 cm
 Tècnica i materials: Terra humida, terra sigilata, tècnica de "pantalla de seda", filferro, cuit a 1.150°C

BAHAR ARI

País: Turquia
 Nom de l'obra: Acrobats
 Tamany: 23 x 32 x 44 cm
 Tècnica i materials: Fang, esmalt i pintura, cuit a 1.400° C en forn elèctric

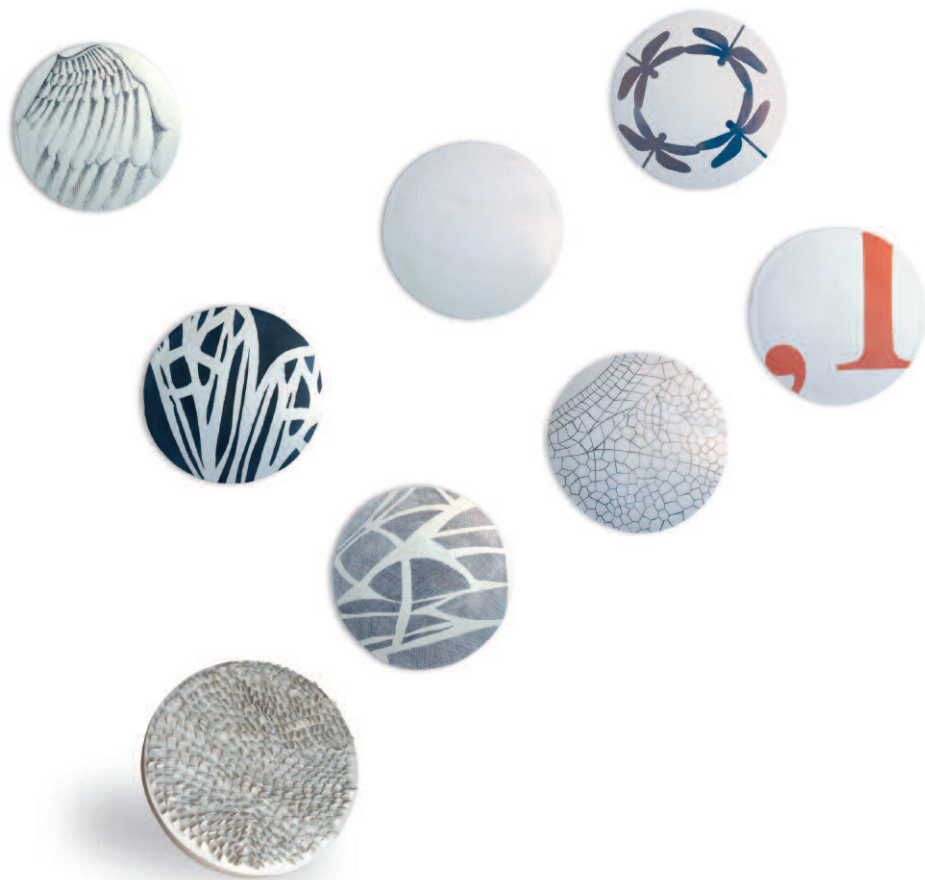
CONCHA RÉGNÉ

País: Espanya
 Nom de l'obra: Camins de vent
 Tamany: 30 x 25 x 50 cm
 Tècnica i materials: Modelat - Porcellana

MIGUEL ANGEL GIL ANDALUZ

País: Espanya
 Nom de l'obra: Estimado demócrata: me complace remitirle su pedido de seis votos
 Tamany: 50 x 22x 20
 Tècnica i materials: Gres blanc amb òxid (1.250° C) i fusta

ROSA CORTIELLA CAMPABADAL

País: Espanya
 Nom de l'obra: Els forats de l'aigua
 Tamany: Mides variables. Max 2 m. x 40 x 1,5 cm
 cada unitat (8 peces)
 Tècnica i materials: Gres biscuit a 1.260° C; maiòlica,
 cuita a 1.000 ° C, 3er foc amb plata

RAFEL SUNYER FORTEZA

País: Espanya
 Nom de l'obra: Capses plenes de...
 Tamany: 160 x 160 x 20 cm
 Tècnica i materials: Modelat més montatge damunt
 arena més collage fotogràfic

ALICIA GISPERT TERRASA

País: Espanya
 Nom de l'obra: Sense títol
 Tamany: 83 x 71 x 30 cm
 Tècnica i materials: Gres i òxids colorants. Modelat a mà.
 Cocció amb oxidació a 1.230° C

JOAN SERRA CARBONÉS

País: Espanya
 Nom de l'obra: Dualitat
 Tamany: Blanca: 27 x 24 x 19 cm. Negra: 23 x 19 x 16 cm
 Tècnica i materials: Porcellana interior de baixa densitat per adició de material combustible. Cuita en forn de gas a 1.300° C. Cuberta amb fang vermell amb manganès. Cuita en forn de gas a 1.140° C

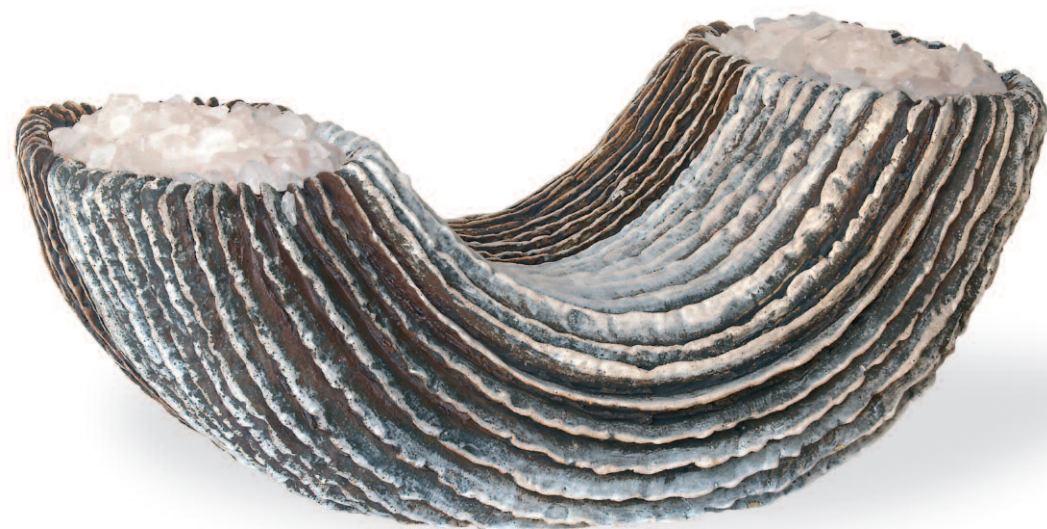
MARIA RAMIS I VIDAL

País: Espanya
 Nom de l'obra: Desequilibris
 Tamany: 70 x 45 x 50 cm
 Tècnica i materials: Òrdit i plaques, gres refractari,
 porcellana i esmalts

REBECCA MAEDER

País: Suïssa
 Nom de l'obra: Zoophyte
 Tamany: 46 x 47 x 44 cm
 Tècnica i materials: Gres banyat, engob, bobines,
 bescuita a 1.000° C, després foc lent

RAFAELA PAREJA RIBERA

País: Espanya
 Nom de l'obra: Presencia silenciosa
 Tamany: 64 x 30 cm
 Tècnica i materials: Argila, esmalts i òxids. Cuit a 1.260° C

JANE JERMYRN

País: Irlanda
 Nom de l'obra: Squared Standing Form I
 Tamany: 62 cm d'alt
 Tècnica i materials: Paper fang fet a mà, carbonat de coure

JANE JERMYN

País: Irlanda
 Nom de l'obra: Squared Standing Form II
 Tamany: 49 cm d'alt
 Tècnica i materials: Paper fang fet a mà, carbonat de coure,
 i petites capes de fang blanc

ANTONI VICH BOTA

País: Espanya
 Nom de l'obra: Harmònic
 Tamany: 100 x 24 cm
 Tècnica i materials: Refractari blanc, argila de gerrer
 aplicada amb forma de pols a 1.250° C

TURGRUL EMRE FEYZOGLU

País: Turquia
 Nom de l'obra: The fool on the hill
 Tamany: 47 x 8 x 7cm
 Tècnica i materials: Fang, motllo de guix, modelat a mà,
 cuit en forn de llenya a 1.300° C

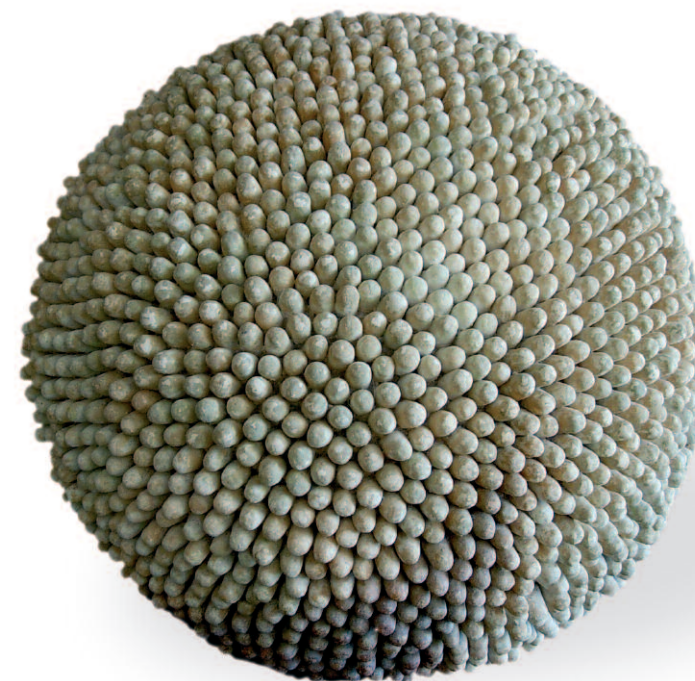
MUTLU BASKAYA

País: Turquia
 Nom de l'obra: The sieve of thought
 Tamany: 55 x 20 x 8 cm
 Tècnica i materials: Colador de te, argila,
 metall, corda de toneler

RAFAEL GONZÁLEZ PÉREZ

País: Cuba
 Nom de l'obra: Desenvolvimiento
 Tamany: 40 x 36 cm
 Tècnica i materials: Ceràmica vermella engobada amb base transparent,
 damunt coberta amb elements de vidre

ANGELICA TULIMIERO

País: Itàlia
 Nom de l'obra: Breathing Sponge
 Tamany: 52 x 2 cm
 Tècnica i materials: Formes fetes a mà cuites i aferrades

WALEED R. QAISI

País: Qatar

Nom de l'obra: B - Between

Tamany: 49,5 x 14 x 12 cm

Tècnica i materials: Fang, argila i esmalt. Cuit a 980° C

LLISTAT DELS PARTICIPANTS A LA
I BIENNAL INTERNACIONAL DE CERÀMICA
DE MARRATXÍ 2006

1. A. Feyza Çakir Özgünderdogdu – Turquia
2. Clara Garesio Pirozzi – Itàlia
3. Miguel Deras Zapata – Mèxic
4. Waleed R. Qaisi – Qatar
5. Angelica Tulimero – Itàlia
6. Kaan Canduran – Turquia
7. Ichiyo Sawada – Japó
8. Jaly Vazquez – Argentina
9. M^o José Descarrega Gordo – Espanya
10. Vittorio Rivero – Itàlia
11. M^o Jesús Martino Cuadriello – Espanya
12. Heitor Figueiredo – Portugal
13. M^o Jesús Reyes Esteban – Espanya
14. Burcu Öztürk Karabey – Turquia
15. Melahat Öztürk – Turquia
16. Sofia Porcar Ramírez – Espanya
17. Funda Susamoglu – Turquia
18. Rafael González Pérez – Cuba
19. Simone Immink – Holanda
20. Gemma Molero López – Espanya
21. Daphné Pauwels – Bèlgica
22. Graciela Olio – Argentina
23. Hilda San Vicente Tello – Mèxic D. F.
24. Vicent Roda Cardona – Espanya
25. Teresa Varela Arrojo – Espanya
26. Ricardo Madirolas Isasa – Espanya
27. Elisenda Pipió Gelabert – Espanya
28. Beatriz de Alba Fuentes – Espanya
29. Cecilia Fontana – Itàlia
30. Marc Verbruggen – Bèlgica
31. Gloria Vázquez Ferrón – Espanya
32. M^o José Requejo Pérez – Espanya
33. Perihan San – Turquia
34. Conxa Mateu Estol – Espanya
35. Senem Aker Feyzoglu – Turquia
36. María Ángeles Merino Ballesteros – Espanya
37. Özgür Ceren Can – Turquia
38. Miguel Segura Palmer – Espanya
39. Roma Babuniak – Alemanya
40. Jordi Pascual – Espanya
41. Ana Rosenzweig – Mèxic/Àustria
42. Cheung-Shing Tsang – Xina
43. Biehne Claudia – Alemanya
44. Bahar Ari – Turquia
45. Charo Cimas Carbajo – Espanya
46. Concha Régné – Espanya
47. Miguel Ángel Gil Andaluz – Espanya
48. Gonzalo Martín Suárez – Espanya
49. Silvia Mornati – Itàlia
50. Nieves Luisa Araujo Costoya – Argentina
51. Lorena M^o Cabal López – Espanya
52. Michal Puszczynski – Polònia
53. Imtraud Hagmann – Alemanya
54. Grup Calamandri – Espanya
55. Mauricio Ricardo Kelhoffer – Argentina
56. Charlie Mahon – Irlanda
57. Feng-Feng Lo Chien – Espanya
58. Ichiji Shimizu – Japó
59. Olga Sánchez Llorente – Espanya
60. Francisco Arenas Martínez – Espanya
61. Rosa Cortiella Campadabal – Espanya
62. Fusun Kavalci – Turquia
63. Bernardo Tomás Pérez García – Espanya
64. Leonardo Bartolini – Itàlia
65. Es Porxet – Espanya
66. Rafel Sunyer i Forteza – Espanya
67. Alicia Gispert Terrasa – Espanya
68. Margarita Fonolla Corro – Espanya
69. Irene Marcelino Cabrera – Espanya
70. Joan Serra Carbonés – Espanya
71. Maria Ramis i Vidal – Espanya
72. Margalida Juan Busquets – Espanya
73. Carles Vives Mateu – Espanya
74. Paulina Muñoz Saavedra – Xile
75. Carlos Matesanz – Espanya
76. Rubén Cano Tetti – Espanya
77. Mia Llauder i Viñals – Espanya
78. Julio García de la Calle – Espanya
79. Graciela Raquel Garibaldi – Argentina
80. Estela Legrand Méndez – Espanya
81. Julio García de la Calle – Espanya
82. Anny Mo Yin, Fung – Xina
83. Guillermina Perales Segura – Espanya
84. M. Teresa Capeta Brossa – Espanya
85. Elena Aguilera Cirugeda – Espanya
86. Elena Liso Martínez – Espanya
87. Aurora Perales Segura – Espanya
88. Rebecca Maeder – Suïssa
89. Isabel del Portillo Sánchez – Espanya
90. Ossama Mahmoud Emam – Egipte
91. Luis Rivero de la Cuesta – Espanya
92. Ana Muñoz Carrillo – Espanya
93. Joan Marquès Llompart – Espanya
94. Rafaela Pareja Ribera – Espanya
95. Samuel Bayarri Roman – Espanya
96. Jane Jermyn – Irlanda
97. Juan Sebastián Pedemonte Estable – Espanya
98. Antoni Vich Bota – Espanya
99. Lola Gratacós Carles – Espanya
100. Inge Sophia Simones – Holanda
101. Sofia Beça – Portugal
102. Miguel Ángel Padilla Gómez – Mèxic
103. Juan Pérez García – Espanya
104. Khaled Sirag el Deen Fahmy – Egipte
105. Federico Martín – Portugal
106. Tugrul Emre Feyzoglu – Turquia
107. Iñigo Dueñas Herrero – Espanya
108. Livio Lilli – Noruega
109. Ramon Srenal Tomero – Espanya
110. David Marrades i Nisquert – Espanya
111. Roberta Bocacci – Itàlia
112. Funda Ozkan – Turquia
113. Huseyin Ozcelik – Turquia
114. Mutlu Baskaya – Turquia
115. Manuel Calvo – Espanya
116. Tugba Ülker – Turquia
117. Rabie Hadie – Hongria
118. Metehan Atabek – Turquia
119. Kate Tremel – USA
120. Roland Summer – Àustria
121. Christa Zeithofer – Àustria
122. Michaela Meissl – Àustria
123. Monika Schoedel - Aueller & Werner B. – Alemanya
124. Nicola Fortunato – Itàlia
125. José Andrés Coello Alonso – Espanya
126. Maria Sabeti – Itàlia
127. Helena Kortner – Noruega
128. Yourden Ricardo Aguilera – Cubano-americano

TEXTOS
CASTELLANO / INGLÉS

SALUDA ALCALDE

Durante este año, Marratxí ponía en marcha una propuesta ambiciosa cuyo objetivo era promocionar y apoyar al arte y a la tradición a través de la cerámica. De esta manera, queríamos resaltar una de nuestras señas de identidad como municipio dedicado históricamente a la cerámica.

Convocamos, ilusionados, a todos los ceramistas del mundo a participar en esta primera edición de la Bienal Internacional de Cerámica de Marratxí, y la acogida fue espectacular: más de doscientas obras recibidas de países de todo el mundo como España, Japón, China, Argentina, Méjico, Italia, Turquía, Qatar, Alemania, Bélgica, Cuba, Suiza y Portugal.

En este catálogo que tiene entre sus manos, se encuentra una muestra de las obras finalistas de la I Bienal Internacional de Cerámica de Marratxí. Piezas únicas de cerámica artística que han cruzado todas las fronteras para poder estar juntas en nuestro municipio. Diferentes formas, colores, texturas y propuestas creativas de ceramistas de todo el mundo han competido por alcanzar los galardones con los que premiamos los mejores trabajos.

Dos artistas han sido los ganadores, pero sin duda, todos merecen nuestro agradecimiento por continuar apostando por la cerámica como medio de expresión y cultura y, por supuesto, por desear compartir su creatividad con todos nosotros.

Así, tal y como todos deseábamos, con la primera Bienal Internacional de Cerámica, el municipio de Marratxí, en el centro de una isla, Mallorca, se ha convertido durante unos días en el corazón internacional de la cerámica que late con el más profundo respeto a la tradición e ilusión en el futuro. Un primer latido que queremos que dure muchos años.

José Ramón Bauzá Díaz
Alcalde de Marratxí

MAYOR'S GREETING

This year, the town of Marratxí launched an ambitious event that set out to promote and support art and tradition through ceramics. In doing so, we wanted to highlight one of our signs of identity as a municipality historically devoted to ceramics.

With great joy we invited ceramicists from all around the world to take part in this first celebration of the International Biennale for Ceramics in Marratxí, and the turnout was spectacular. We received more than two hundred works from different countries around the world, including Spain, Japan, China, Argentina, Mexico, Italy, Turkey, Qatar, Germany, Belgium, Cuba, Switzerland and Portugal.

The catalogue that you hold in your hands features a sample of the finalists' works from the 1st International Biennale for Ceramics in Marratxí. One-of-a-kind artistic ceramics pieces that have crossed countless borders to come together in our town. Different shapes, colours, textures and creative designs by ceramicists from all around the world have competed for the awards that we offered for the best works.

Two artists were awarded, yet there is no doubt that everyone deserves our gratitude for their persistent use of ceramics as a means of expression and culture, and of course, for voluntarily sharing their creativity with all of us.

Thus, just as we all hoped, thanks to the First International Biennale for Ceramics, for a few days the town of Marratxí, located in the middle of an island, Majorca, became the international heart of ceramics: a heart that beats with the deepest reverence for tradition and the greatest joy for the future. Indeed, these were the first heartbeats of an event that we hope will live on for many years to come.

José Ramón Bauzá Díaz
Mayor of Marratxí

SALUDA REGIDORA

Marratxí es uno de los lugares referentes de la cerámica en las Balears. Esta tradición, que llevamos con mucho orgullo, también supone una gran responsabilidad, que hace que, año tras año, intentemos mejorar nuestro apoyo institucional a la cerámica, como fuente cultural y como seña de identidad de nuestro pueblo.

De esta ilusión, nace la primera Bienal Internacional de Cerámica de Marratxí, una iniciativa nueva, surgida desde la necesidad de dotar al municipio de Marratxí de un concurso artístico de cerámica internacional, de calidad y de prestigio en el panorama mundial.

La muestra de piezas cerámicas recogidas en este catálogo es el fruto de un trabajo colectivo, de muchas personas cuyo interés y pasión por la cerámica han hecho posible esta nueva bienal; desde los artistas de todo el mundo que han participado con sus obras, hasta cada una de las personas que visitarán la exposición de las obras finalistas y ganadoras del certamen.

Tanto esfuerzo, creatividad y amor a la cerámica debían tener un soporte físico en que el quedara constancia escrita de todas las piezas que han llegado a la final del certamen, para así atrapar lo efímero de un sueño en una realidad de papel.

Marratxí, tierra de cerámica -"terra de fang"- debe hacer honor a su nombre y a la tradición artística milenaria, pero sin olvidarnos de conjugar esta tradición con la vertiente más artística y más contemporánea de la creación. La primera muestra de la creatividad mundial en cerámica enviada al certamen está en este catálogo.

La pasión por la cerámica nos ha acercado por unos días a la ilusión de un niño que disfruta haciendo figuras de barro y esperamos seguir disfrutando durante muchos años en las futuras ediciones de la Bienal Internacional de Cerámica de Marratxí.

M^o Magdalena García Gual
Regidora de Cultura y Educación

TOWN COUNCILLOR

Marratxí is a benchmark for ceramics in the Balearic Islands. This tradition, which we are very proud to pass on, is also a great responsibility that impels us, year after year, to strive to improve our institutional support for ceramics, as a source of culture and as a sign of identity for our people.

It is this joy that has brought us to hold the 1st International Biennale for Ceramics in Marratxí, a new initiative, born out of the need to honour the town of Marratxí with a quality international artistic ceramics competition with worldwide prestige.

The ceramics pieces on display in this catalogue are the result of the combined work of the many people whose interest in and passion for ceramics have made this new Biennale possible. From the artists from around the world who have taken part by sharing their works with us, to each and every person who has come to the exhibit to see the works of the finalists and winners of the competition.

Indeed, all this work, creativity and love for ceramics needed a physical support with written testimony of the pieces that made it to the final round of the competition, so as to capture the ephemeral spirit of a dream on the reality of paper.

Marratxí, the land of ceramics —the land of clay—, must honour its name and thousand-year old artistic tradition, yet we must not forget to combine this tradition with the more artistic and more contemporary aspects of creativity. Thus, this catalogue features the first display of world creativity in ceramics ever sent to this competition.

For a few days, the passion for ceramics has brought us closer to the delight that a child feels when making clay figures. We hope to continue to enjoy that feeling for many years to come in the future celebrations of the International Biennale for Ceramics in Marratxí.

M^o Magdalena García Gual
Regidora de Cultura i Educació

EL MUSEU DEL FANG Y LAS ALFARERÍAS, UNA JOYA DEL PATRIMONIO CULTURAL DE MARRATXÍ

Marratxí actualmente es un municipio de unos treinta mil habitantes con una gran dispersión de su población. Se encuentran cuatro núcleos históricos, un aldea o llogaret e incontables urbanizaciones de nueva planta creadas a partir de los años setenta del siglo XX. Históricamente, Marratxí ha sido siempre conocido como un lugar de elaboración de ollas, graseras, jarras, siurells y todo tipo de cacharros de cerámica.

Dos de sus núcleos históricos, Pòrtol desde el siglo XVIII y Sa Cabaneta a partir del siglo XIX, han dispuesto de obradores de barro en funcionamiento. El núcleo de Pòrtol supone un ejemplo notable de la riqueza patrimonial que constituye la arquitectura de las alfarerías. Hoy en día funcionan en Pòrtol nueve ollarías, una alfarería especializada en la producción de jarras y utensilios similares, y dos tejerías, algunas de las cuales forman parte del Catálogo de edificios protegidos. En Sa Cabaneta existen todavía dos obradores más de barro: una alfarería de fabricación de jarras y otra de siurells (siurelleria). La mayoría de alfarerías que hoy funcionan mantienen una tienda para la venta de sus productos artesanos.

Pòrtol y Sa Cabaneta disponían de sus propias canteras para extraer la materia prima de las alfarerías: los hoyos de tierra roja de Can Guidet, cuya tierra utilizaban los olleros para fabricar ollas y graseras, y las canteras de arcilla blanca del Pou des Coll æéstas últimas, desaparecidas cuando se construyó la autopista A-27, que une Palma con Incaæ, tierra con la que los jarreros realizaban sus piezas de alfarería.

Existen otras ollarías que hoy no funcionan pero que también forman parte del Catálogo de edificios protegidos a fin de ser preservadas. Algunas de ellas datan probablemente de finales del siglo XVII o principios del siglo XVIII. Mantienen muchos de sus elementos arquitectónicos en un estado de suspensión del tiempo, no exentos de posibles deterioros: hornos moriscos, pilas para amasar, canales de agua, obradores, almacenes de tierra... Algunas necesitan una rehabilitación urgente para

ser conservadas. Una de las antiguas ollarías de Pòrtol, la ollaría de Can Palou, fue declarada bien catalogado en el año 2001 por el Consell de Mallorca; ésta dejó de funcionar en el año 1956 y conserva todos los elementos arquitectónicos propios de las antiguas ollarías, como la era, almacenes de tierra, obradores, secaderos, horno morisco, pilas para amasar, etc.

El conjunto de ollarías y antiguos obradores de barro, algunos muy bien conservados además de la de Can Palou, declarada bien catalogadoæ, es de un alto valor arquitectónico y etnológico, excepcional y único en las islas Balears. Todo el conjunto, ubicado en un radio de dos kilómetros, tiene una importancia arquitectónica, etnológica y cultural que nunca debería perderse. Las instituciones deben tomar nota de su riqueza, ayudar a preservarlas, potenciarlas y darlas a conocer a través de posibles itinerarios culturales. Todas las alfarerías, las que hoy todavía funcionan, las que están en desuso, las que mantienen sólo algunos restos, así como el Museu del Fang, deben entenderse como un conjunto unitario que arranca del pasado, que vive y perdura en el presente y que debe ser un eje de futuro.

El Museu del Fang se ha convertido en una realidad gracias a la tradición artesanal de las alfarerías locales y al hecho de que el Ayuntamiento de Marratxí ha potenciado el mundo del barro. Esta reactivación del mundo del barro se ha llevado a cabo básicamente a partir de la creación de la Fira del Fang, única feria dedicada a la cerámica que se realiza en las islas Balears. Los concursos de cerámica y la donación de piezas singulares por parte de los participantes a la feria crearon y enriquecieron un fondo de cerámica del Ayuntamiento de Marratxí cuya destinación era la de crear un museo. La I Fira del Fang se realizó en 1984; en el presente año, en 2006, acabamos de finalizar su XXII edición.

Durante todos estos años se han realizado una serie de estudios, carteles, publicaciones, artículos, cuadernos didácticos, catálogos de cerámica, carteles didácticos, CD interactivos para escolares, etc., que han configurado un buen fondo bibliográfico que enriquece el conocimiento de la cerámica del municipio.

La inherente tradición de Marratxí como tierra del barro; las diferentes ferias, que han acumulado un importante fondo museístico, además de algunas donaciones de particulares, de familiares de alfareros ya fallecidos y de otros, fueron una serie de factores que justificaron en su momento la creación del Museu del Fang.

Así, en el año 1997, el Ayuntamiento de Marratxí adquirió finalmente un antiguo molino de viento harinero con la intención de rehabilitarlo y albergar en él un museo de cerámica. Ha existido un gran esfuerzo del Ayuntamiento de Marratxí a fin de preservar y potenciar la tradición del barro, verdadero objetivo de este museo. Desde que se inauguró en el verano de 2002, se elaboró, además, un programa didáctico dirigido a los escolares de las islas, que consiste en una visita guiada al Museu del Fang, junto con la realización de un taller de cerámica en la Escuela Municipal de Cerámica. En el mes de octubre de 2002 se iniciaron las visitas didácticas para los escolares y se estableció un horario semanal de apertura al público general y también una programación concertada para grupos. Desde entonces, anualmente se ha continuado organizando la Fira del Fang, y se ha incrementado y catalogado el fondo museístico.

Hoy, a finales de mayo del año 2006, la I Bienal Internacional de Cerámica de Marratxí es un paso más que abre las puertas a los ceramistas de todo el mundo, artistas que a partir de este momento también tendrán un lugar en Marratxí, un lugar en la tierra del barro.

Albert Ruiz y Francesc Tomàs, historiadores del arte

THE MUSEU DE FANG AND THE TERRISSERIES, GEMS IN THE CULTURAL HERITAGE OF MARRATXÍ

Marratxí currently has a population of some 30,000 people, spread throughout its municipal area. The municipality is made up of four historical centres, a hamlet and countless new housing developments that were built during the last 30 years of the 20th century. Historically speaking, Marratxí has always been known as a home for the creation of earthenware pots, casseroles, jugs, traditional ceramic figurines, and all sorts of ceramic containers.

Two of the municipality's historical centres have operative earthenware workshops: Pòrtol dating back to the 18th century, and sa Cabaneta since the 19th. The heart of Pòrtol is a striking example of the rich heritage of the typical architecture of the terrisseries, or pottery workshops. Pòrtol still boasts 9 operative olleries, or cook pot workshops, 1 jug shop and 2 traditional tile factories, some of which are listed on the island's catalogue of protected buildings. Sa Cabaneta is the home of two more earthenware workshops: one specialising in jugs and the other in traditional figurines. Most of the terrisseries still in operation have shops open to the public, where they sell their handcrafted goods.

Pòrtol and sa Cabaneta once had their own quarries to extract the raw material for their earthenware. One of these, Can Guidet, supplied potters with the red clay they needed to craft their pots and casseroles. The other sites were the white clay quarries of the Pou des Coll, which disappeared with the construction of motorway A-27, between Palma and Inca. This soil was used to make objects such as jugs and vases.

There are other cook pot workshops that are no longer operative, yet which form part of the island's list of protected buildings for preservation. Some of these edifices most probably date back to the late 17th or early 18th century. These buildings still bear many of their traditional architectural features, which seem to be suspended in time. Nevertheless, they are by no means exempt of possible damage. These elements include Moorish

kilns, troughs, water channels, pottery workrooms and soil stores. Some are in urgent need of conservation. One of the oldest cook pot workshops in Pòrtol, the shop in Can Palou, was listed among the heritage sites of the Governing Council of Majorca in 2001. This shop closed its doors in 1956 and still boasts all of the architectural features typical of the old pottery shops, including the traditional potter's floor, soil stores, workshops, drying sheds, Moorish kilns, troughs, etc.

Like Can Palou, all of the traditional earthenware workshops, some of which are very well preserved, bear immense architectural and ethnological value that is exceptional and unique to the Balearic Islands. The entire group, located in a two-kilometre radius, has an architectural, ethnological and cultural importance that must not be lost. It is vital that our institutions take note of their richness and help to preserve these structures by reinforcing and promoting them through possible cultural itineraries. All of our earthenware workshops, whether operative, in disuse, or simply in meagre remains, along with our earthenware museum, the Museu del Fang, must be understood and approached as a single complex. A complex that was conceived in the past, that continues to survive today and that deserves to be a point of focus for the future.

The Museu del Fang has become a reality thanks to the handicraft tradition of the local potters and the efforts made by the Marratxí Town Council to strengthen the field of pottery. This revival of the world of ceramics was essentially brought to life with the creation of the Fira del Fang, the only ceramics-centred fair held in the Balearic Islands. The ceramics competitions and the participants' donations of singular pieces have enabled the Marratxí Town Council to amass a collection of ceramics for the opening of a museum. The first ceramics fair, the Fira del Fang, was held in 1984. And now, in 2006, we have just recently enjoyed the 22nd celebration of this event.

Through all these years, the countless studies, posters, publications, articles, educational journals, ceramics catalogues, educational charts, interactive educational CDs, and other items have come together to form a very

solid bibliographic collection to enhance and deepen the town's understanding of ceramics.

Marratxí's own tradition as the land of clay; the different fairs that have generated our extensive museum collection; as well as other private donations of individuals, family members of late potters and others, were all factors that in their time justified the creation of this museum.

Thus, in 1997, the Town Council of Marratxí finally purchased an old wind-propelled flourmill with the aim of restoring it and housing within its walls a ceramics museum. The Town Council of Marratxí has made great efforts to preserve and promote the earthenware tradition, which is the underlying objective of this museum. Since its doors first opened in the summer of 2002, the museum has developed an educational programme for the children of the Balearic Islands consisting of a guided tour through the Museu del Fang, along with a ceramics workshop at the Municipal School of Ceramics. In October 2002 the educational tours for children began and the museum was given a weekly schedule for the general public, as well as advance scheduling for group visits. Since then, we have continued to hold the annual ceramics fair, and the museum's collection has grown and is now catalogued.

Today, at the end of May 2006, this 1st International Biennale for Ceramics in Marratxí represents yet another step in the efforts to open our doors to ceramicists from around the world, artists who as of now will also find their home in Marratxí; a home in the land of clay.

Albert Ruiz and Francesc Tomàs, art historians